

# VEČERNI LIST

NEODVISEN DNEVNIK \* Posamezna številka 16 vinarjev.

Cene po pošti:  
za celo leto K 40.—  
za pol leta K 20.—  
za četrt leta K 10.—  
za 1 mesec K 3.50  
Za Ljubljano mesečno 3 K.  
Uredništvo in uprava  
Kopitarjeva ulica št. 6  
Ureda. telefon št. 58.

## 100.000 ameriških Jugoslovanov želi domov.

LDU Beograd, 19. julija. Kakor poročajo ameriški listi, je doslej izjavilo okoli 100.000 Jugoslovanov, živčih v Zedinjenih državah, da se hočejo vrniti v do-

movino. Ker pa zelo primanjkuje prevoznih ladij, bo preteklo še precej časa, preden bodo mogli nastopiti potovanje v domovino.

## Strah pred revolucionarnimi izgredi v Italiji.

LDU Berlin, 18. julija. (ČTU) Iz Luga poročajo: Iz Genove so pod vodstvom policijskega ravnatelja dospeli redarji in karabinjerji v Sestri Poente, Cervignano (?) in druga mesta in so v teh industrijskih mestih izvršili precej hujših preiskav in aretirali nekaj oseb. Kakor

piše »Corriere della Sera«, se je to zgodilo zato, da preprečijo revolucionarne izgrede, ki se baje pripravljajo za 20. in 21. julij. Kot odgovor na ta korak je 40.000 delavcev v tvornicah Ansaldo zapustilo delo. Mnogo socialističnih voditeljev je pobegnilo v gorovje.

## Bela Kun pred padcem.

LDU London, 18. julija. (ČTU) »Evening Standard« poroča iz Pariza: Francoska komisija je sporočila, da so se ogrske čete, ki so bile na čehoslovaškem, uprle in da se vračajo v Budimpešto. Kakor vse kaže, Bela Kun ne more več vzdržati reda v tej armadi.

LDU Dunaj, 18. julija. (ČTU) »Wiener Allgemeine Zeitung« piše: Kakor do-

znavamo od potnika, ki je došel v Budimpešto, so ogrske strokovne organizacije v odkritem nasprotju z Belo Kunom. V zvezi s tem ni več računati z vojaškimi čini Ogrske, ker so se ta nasprotstva pojavila tudi v armadi. Vse te okoliščine govorijo za to, da se bo posrečilo v doglednem času odpraviti sedanji sistem in vpostaviti normalne razmere.

## Odkrita boljševiška zarota v Rumuniji.

LDU Bukarešta, 18. julija. (Brezžično.) Kakor poroča rumunski tiskovni urad, je odkrila bukareška varnostna oblast razširjen boljševistični komplot, ki je imel proglasiti sovjetsko republiko. Udeleženci

komplota so bili večji del ogrski voditelji. Policija je našla manifeste proti dinastiji in je zaplenila milijonske svote francoskega denarja in rubljev. Aretirala je 42 oseb in jih izročila vojnemu sodišču.

## Finančni pogoji Nemški Avstriji.

LDU Haag, dne 18. julija. (DunkU.) »Hollandsch Nieuws Bureau« poroča iz Londona: »Daily Telegraph« je prejel od svojega posebnega poročevalca iz Pariza podrobnosti o finančnih pogojih, ki so bili naloženi Nemški Avstriji. V splošnem se ujemajo s pogoji za Nemčijo, vendar se posameznosti bistveno razlikujejo. Člen 6. trdi, da mora dati Avstrija vse gospodarske vire na razpolago aliiranim in asociiranim silam. Člen 8. določa, da se mora oddati vse blago, ki so ga avstrijske čete prinesle seboj iz tujih držav, ali ki se je našlo na avstrijskem ozemlju, ne da bi se njih vrednost odtegnila. — Tem določbam so dodane priloge. Prva priloga določuje značaj škod, ki jih ima Avstrija povrniti. Druga priloga omenja, kako je nastavljena komisija za odškodnine. Amerika, Anglija, Francija, Italija in Belgija bodo za-

stopane vsaka po svojem zastopniku, dočim bodo imele Grška, Poljska, Rumunska, Čehoslovaška in Srbija skupaj le enega zastopnika. V tretji prilogi se ugotavlja načelo odškodnin. Četrta priloga obravnava plačila, ki jih ima oddati Avstrija v naravi. Kot prva dobi Italija 4000 molznih krav, 1000 volov, 1000 telet in 50 bikov. Rumunija dobi polovica tega in poleg tega še 1000 konj. Srbija dobi 1000 molznih krav, 500 volov, 1000 telet, 25 bikov, 1000 konj in 1000 ovac. Ta priloga se bavi tudi z vprašanjem odnešenih premičnin. Peta priloga določa oddajo avstrijskih materialij. Šesta priloga zahteva od Nemške Avstrije, da se odpove podmorskim in brzojavnim kablom, ki jih dobi Italija. Tudi pravice, ki jih ima Nemška Avstrija na podmorski kabel od Trsta do Krfa, dobi Italija.

## Usoda avstro-ogrskih bankovcev.

LDU Praga, 18. julija. (ČTU.) Glede usode bankovcev in zakladnih nakaznic Avstro-ogrskih banke je, kakor poroča »Narodna Politika«, mirovna konferenca naložila državam, v katerih so bankovci Avstro-ogrskih banke v prometu, naj zagotovijo njihov promet na lastnem ozemlju in naj te bankovce opremijo z označbo nove državne pripadnosti (žigosanje). Komisija pa nove države ne bo ovirala pri tem, da morebiti del teh bankovcev zadržujejo v državnih blagajnah. Le na ta način žigosani bankovci, tudi v nevtralnih državah, se bodo po sklepu vojne do gotovega roka sprejemali po likvidacijski komisiji Avstro-ogrskih banke, ki bo začela poslovati en dan po podpisu mirovnih pogojev. Vsaka država bo potem te bankovce zamenjala z lastnimi plačilnimi sredstvi in likvidacijska komisija Avstro-ogrskih banke, v kateri bodo zastopane vse udeležene države, jih bo uničila.

## Wilson za obnovo Evrope.

LDU Berlin, 17. julija. (ČTU) Reuterjev urad objavlja v brzojavki iz Washingtona pogovor s predsednikom Wilsonom, v katerem je le ta med drugim dejal: Ameriške čete ostanejo toliko časa ob Renu, dokler Nemčija ne izpolni pogojev, ki jih nalaga mirovna pogodba. Ratifikacija mirovne pogodbe po Nemčiji me je zadovoljila in sodim, da bodo asociirane države čimprej obnovile svoje trgovske zveze z Nemčijo in ji olajšale izpolnitev njenih finančnih obveznosti. Amerika bo morala sodelovati pri obnovi Evrope, ne toliko z direktno pomočjo vlade, marveč z dovoljenjem kredita.

## Rumunija in njeni sosedje.

LDU Lyon, 19. julija. (Brezžično.) Pod naslovom »Rumunija in njeni prijatelji« prinaša pariški »Radical« članek, kjer pravi med drugim: Že dvakrat so si sofijski državniki izbrali izdajstvo in zavrtnost kot učinkovitejšo in najmočnejšo orožje proti Grkom in Srbom. Hočemo li pustiti Bolgarom možnost, da v nekaj letih zopet ponove svojo krvavo igro? Srbi in Grki imajo popolnoma prav, ako poglabljajo in stesnjujejo medsebojne vezi. Vendar mislimo, da ta njihova previdnost ne bo zadostovala, ako je ne izpopolni zveza z Rumunijo. V Bukarešti so politiki, ki zatrjujejo, da je sporazum med Srbi, Grki in Rumuni nemožna, češ, da si interesi

teh narekov preveč nasprotujejo. To nazarje je zelo obžalovanja vredno in izvira samo iz nesrečne navade, motriti vse stvari iz istega vidika. Naše mnenje je, da mora vprašanje varnosti prednjačiti vsem drugim interesom in da prav oziroma varnost kaže tem trem narodom pot k sporazumu in složnosti. Ali jih niso morda njihovi medsebojni razpori v svetovni vojni skoro upropastili? Ako se vsled pomanjkanja gibčnosti duha zamotava politika, se s tem okoristi samo sovražnik. Pri tej zvezi bi Rumunija po svoji velikosti in moči zavzemala prvo mesto. V njeni neposredni bližini so čehoslovaška republika, Poljska, Jugoslavija in Grška. Z vsemi temi državami naj Rumunija vzdržuje stike odkritosrčnega in rodovitnega prijateljstva.

### Rumunska mirovna delegacija.

LDU Bukarešta, 18. julija. (Brezžično.) Sestava nove mirovne delegacije povzroča velike težkoče. Vse stranke razven skupine Take Jonesa in generala Avaresca so proti podpisu miru.

### Mirovni posvet.

LDU Lyon, 19. julija. (Brezžično.) Vrhovni svet zaveznikov se je včeraj pečal s položajem Madžarske. Danes, v roboto ne bo imel nobene seje radi proslave godu angleškega kralja. Komisija za odgovornosti je razpravljala včeraj zopet o določbah, ki naj jih vsebuje mirovna pogodba z Bolgarijo glede odgovornosti bolgarskih častnikov in uradnikov za postopanje v ozemlju, ki ga je zasedla Bolgarija. Kakor poroča »Petit Parisien«, se je komisija za določitev mej Belgarije bavila včeraj z vprašanjem Tracije in Macedonije.

### Izmenjava blaga z Rumunijo.

LDU Lyon, 19. julija. (Brezžično.) Iz Belgrada javljajo: Rumunska vlada je sklenila z jugoslovansko dogovor glede izmenjave neobhodno potrebnega blaga med obema državama. Jugoslavija bo dobavila v najkrajšem času Rumuniji veliko množico koruze in drugih živil.

### Arnavti napadajo.

LDU Beograd, 19. julija. Da bi se preprečili vsakdanji napadi Arnavtov, ki se organizirajo z italijanske strani, je odrejeno, da se po vseh obmejnih mestih poveča število stražnikov in da vrzeli (praznine) do končne ureditve tega vprašanja popolnoma ondotni divizijski poveljniki z vojaštvom.

### Sporna vprašanja med Grki in Bolgari.

LDU Lyon, 19. julija. (Brezžično.) »Temps« izraža v svojem uvodnem članku nado, da bosta Tittoni in Venizelos, ki se pogajata pred vrhovnim zavezniškim svetom, rešila vsa sporna vprašanja med Grki in Bolgari v obojestransko zadovoljnost.

### Komisar Armenije.

LDU Lyon, 19. julija. (Brezžično.) Agence Havas javlja iz Carigrada: Turška

vlada je bila uradno obveščena o imenovanju ameriškega polkovnika Harpellea za komisarja Armenije.

### Povratek Čehoslovakov iz Sibirije.

LDU Washington, 19. julija. (Brezžično.) Danes bo predsednik Wilson pozdravil čehoslovaške vojake, ki so se borili v Sibiriji in ki se vračajo skozi Ameriko v svojo domovino.

### Po 500.000 K za glavo dr. Rennerja in Seitzja.

LDU Černovice, 18. julija. (Brezžično.) »Czernowitzer Allgemeine Zeitung« poroča: Ogrski komunisti razširjajo manifest, v katerem je razpisana na glavo dr. Rennerja in Seitzja nagrada po 500.000 K.

### Veliko pomanjkanje premoga na Dunaju.

LDU Dunaj, 18. julija. (ČTU) Vsled velikega pomanjkanja premoga preti Dunaju katastrofa. Nemara se uporaba elektrike v zasebne svrhe in v zasebni industriji ustavi že jutri. Pričakujejo tudi ustavitev prometa na cestnih železnicah.

### Prehrana Nemške Avstrije.

LDU St. Germain, 18. julija. (ČTU) Vrhovni svet mirovne konference se je včeraj zopet bavil z Avstrijo, in sicer se je, kakor poroča, pečal z zagotovitvijo prehrane Nemške Avstrije. Kot podlaga je služila nota dr. Rennerja, ki prosi, naj se tudi v mescih avgustu in septembru nadaljujejo živilske pošiljke. Kakor poročajo listi, so sklenili ugoditi tej prošnji.

### Praška borza.

LDU Praga, 18. julija. (ČTU) Finančnemu ministru se je danes predstavila deputacija načelnikstva praške borze in je posredovala v zadevi zopetne otvoritve praške efektne borze. — Finančni minister je nato izjavil v narodni skupščini, da namerava čimprej otvoriti praško borzo, da dobijo kurzi pravilno vrednost, da se ustavi obrestna mera in da se odpravi nezdrava velika razlika med pasivnimi in aktivnimi obrestmi. — Po novih informacijah se bo trgovanje z vrednostnimi papirji na praški borzi otvorilo početkom avgusta.

### Nemčija obnovi severno Francosko.

LDU Dunaj, 18. julija. (ČTU) Kakor poroča »Arbeiter Zeitung« iz Berlina, javlja »Vorwärts«, da se nemška vlada že nekaj tednov pogaja z delavskimi organizacijami, da si po svobodni delavski pogodbi in na podlagi tarifnih dogovorov zagotovi potrebno število delavcev za obnovo v Severni Franciji. Zaradi tega ni misliti na kako prisiljeno delo.

### Kontribucija Berlinu.

LDU Berlin, 18. julija. (ČTU) Odgovor nemške vlade na noto maršala Focha, kjer le ta zahteva za usmrčenje francoskega vojaka Mannheima vsoto 100.000

frankov, ki jih ima dobiti pokojnikova rodbina, in kjer nalaga mestu Berlinu kontribucijo enega milijona v zlatu, se je izgotovil v Weimarju in se izroči danes dopoldne. Besedilo se objavi kasneje. Nemška vlada zagotavlja, da bo plačala omenjeno vsoto pokojnikovi rodbini, pač pa ugovarja zahtevani kontribuciji.

### Nemško posojilo v Ameriki.

LDU Berlin, 18. julija. (ČTU) Iz Pariza brzjavljajo: »Newyork Tribune« poroča, da se Nemška banka v imenu nemške vlade pogaja v Ameriki glede večjega posojila. Prvi kredit naj bi znašal 50 milijonov dolarjev.

### Iz pokrajine.

k Darovi iz Amerike. Iz Amerike je došlo po akciji Jugoslav - Relief 1774 zabojev z raznimi darili za Jugoslovane, ki so jih poslali jugoslovanski Amerikanci svojcem v domovini. Od teh zabojev jih je 1013 namenjenih za slovenske kraje, od teh jih pa odpade največja množina na Dolenjsko, razmeroma zelo veliko tudi na Ljubljano in okolico, 261 zabojev je za Dalmacijo, katere so poslali iz Trsta v Split, tako, da je prišlo v Ljubljano vsega skupaj 1513 zabojev, katere bodo razposlali na vse strani Jugoslavije. Od teh zabojev je 158 neadresiranih, ki vsebujejo različno blago, ki ga bodo razdelili sorazmerno med uboge sloje Jugoslavije. Pri pomniti moramo, da se nahaja akcija v zelo dobrih in večjih rokah, razpošiljanje blaga se vrši v najlepšem redu. Vsakomur, ki ima dobiti kak zabojo, bo doposlana posebna dopisnica od misije Jugoslav - Reliefa, na podlagi katere bo lahko dvignil pošiljatev, ki mu bo izročeno brez vsakega plačila; vse stroške do sem je plačalo društvo samo. Obširneje poročilo prinesemo drugje.

k Promocija. Dne 21. julija t. l. ob trideset na enajst dopoldne bo v veliki slavnostni dvorani dunajskega vseučilišča proglašena doktorjem filozofije gđ. Melita Pivec, članica »Danice«. Naše najiskrenejše čestitke!

k Pod državno nadzorstvo sta dani lekarni Rauscher v Celju in Rebul v Slov. Gradcu, pod sekvester pa lekarna Ruperta Gasserja v Celju. Za nadzornika in sekvestra je postavljen g. m. ph. A. Ustar.

k Zboljšanje gmotnega stanja policijskih uradnikov. V ministruvstvu policije (ministruvstvo za notranje posle) se izdeluje zakonski predlog glede na izboljšanje gmotnega stanja vseh policijskih (t. j. političnih) uradnikov.

k Ustanovitev narodne in šolske čitalnice v Grebinju. Na Petra dan, dne 12. julija 1919, se je ustanovila v Grebinju narodna in šolska čitalnica. Dne 13. julija se je nabralo pri narodni veselici 370 K. Pa za to svoto ni mogoče nakupiti nobenih knjig. Zato se obrača narodni odbor na vse zavedne Slovence in Slovenke z iskreno prošnjo: kdor ima kako za naše razmere primerno knjigo, poučne ali zabavne vsebine in jo ne potrebuje, naj jo blagovolji podariti. Prepričani smo, da v župniščih, šolah in pri zasebnikih leži dosti take duševne hrane brez koristi. Usmilite se torej

našega ljudstva in posebno našega vzgoje potrebnega naraščaja, naše šolske mladine ip pomagajte utrditi, razširiti in pomnožiti našo ljudsko in šolsko knjižnico, da bo naša deca dobivala le narodne knjige. Knjige blagovolite poslati na krajevni narodni odbor v Grebinju.

**k Prepoved točenja alkoholnih pijač.** 20. in 21. t. m. Deželna vlada za Slovenijo je izdala prepoved točenja alkoholnih pijač v nedeljo, 20. in ponedeljek 21. t. m. za celo Slovenijo. Policijska ura je določena ta dva dneva za gostilne ob 9. in kavarne ob 10. uri zvečer.

**k Cigani** so dne 15. julija vdrli v hišo posestnika Jožeta Lavriča v Prečni, v čaju, ko se je nekoliko oddaljil od hiše. Takoj ko je zaslišal ropot, se je vrnil, a cigani so ustrelili 10 krat proti njemu in ga ranili v levo nogo. Predrzni roparji so Lavriču odnesli za kakih 10.000 K vrednosti.

**k Kako so Dunajčani jedli policijske konje.** Te dni se je moral zagovarjati na Dunaju pred sodiščem kočijaž, ki se je udeležil znanih demonstracij dne 17. aprila pred parlamentom, pri katerih je bilo ubitih 5 policajev. Nekemu ranjenemu policaju je odvzel sabljo in revolver, s katerim je potem ogrožal stražo. Pri demonstracijah je bil ranjen tudi policijski konj, ki so ga nato demonstranti ubili, planili nanj in si meso med seboj razdelili na cesti. Demonstranti so se stekli za konja. Obtoženec je priznal, da je konju izrezal jetra in jih doma pojedel, ker že pol leta ni jedel mesa.

## Iz Ljubljane.

**1 Belgrajski maturanti** se pripeljejo danes iz Zagreba ob pol 5. uri popoldne v Ljubljano. Udeležite se sprejema!

**1 Izlet srbskih gostov na Bled.** Dne 22. t. m. odhod na Bled z glavnega kolodvora ob 6. uri 15 minut in vlak prispe na Jesenice ob 8. uri 15 minut. Odhod z Jesenic ob 8. uri 31 minut, prihod na Bled ob 8. uri 47 minut. Odhod z Bleda ob 14. uri 14 minut, prihod na Jesenice ob 14. uri 37 minut, odhod z Jesenic ob 14. uri 53 minut, prihod v Kranj ob 15 uri 49 m., postanek 206 minut, odhod ob 19. uri 15 minut, povratek v Ljubljano ob 20. uri 5 minut.

**1 Ruski koncert v Ljubljani.** V torek, dne 22. t. m. ob 20. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union« ruski koncert. Ruske pesmi in plastične igre. Sodelujejo: gospa Marija Valujeva - pevka petrogr. opere; gospa Dionizija Potapenko, igralka ruskega bivšega imperatorskega baleta in Mlle Durnovo, ruska pianistinja. Spored: 1. Istočna igra. Ples. Gospa Potapenko. 2. Rimsky Korzakov: Pesem Ljelja. Iz opere »Snjegoručka«. 3. Dargomižski: Po Kamuškam. Iz opere »Rusalka«. 4. Dargomižski: Dušička djevice. Poje gospa Marija Valujeva. 5. Lepirica. Igra in pleše gospa Potapenko. 6. Ples apaša. Igrata in plešeta g. Moskvina in gospa Potapenko. — II. 7. Španjolski ples. Igra gospa Potapenko. 8. Ruske ciganske pesmi. Poje gospa Valujeva ob spremljevanju na kitari. 9. Pirotti in Kolobina. Igrata Potapenko in Moskvina. 10. Ruski ples. Pleše gospa Po-

tapenko. Na klavirju spremlja Mlle Durnovo. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Vstopnice v trafiki v Prešernovi ulici 54.

**1 Poročil se bo jutri v cerkvi svetega Petra** gospod Janko Valentinčič, stereotiper Jugoslovanske tiskarne, z gđc. Anico Novak iz Panove vasi pri Št. Jurju na Dolenjskem. Obilo sreče!

**1 Spremembe pri Kranjski hranilnici.** Za predsednika Kranjske hranilnice je bil izvoljen Dragotin Hribar, za podpredsednika Ot. Bamberg. Kuratorji so: Franc Karpe, župan v Mostah, Avgustin Zajc, računski svetnik, Jožef Breznik, profesor in Albin Prepeluh, poverjeli. Člani direktorija so: prelat Andrej Kalan, faktor Karel Čech, sod. svetnik Anton Nagode, trgovec Ivan Vovk, dr. Vladimir Ravnihar, Jožef Hauffen, Anton Luckmann, dr. Anton R. v. Schoeppl.

**1 Športni klub »Ilirija«** igra po dolgem presledku petih let jutri v nedeljo svojo prvo tekmo, in sicer v našem jugoslovanskem Mariboru s športnim klubom Rapidom. To je tudi prvič, da nastopi naše prvo slovensko moštvo v Mariboru, kjer so doslej igrali vedno le Nemci. Športni klub »Ilirija« nastopi v popolnoma novi obliki, moštvo je po večini novo sestavljeno, a se bo po vztrajnem trainingu kmalu povzpelo do iste višine, ki jo je imelo pred vojno. Ko bo ljubljanski športni prostor vis-a-vis državnega kolodvora popolnoma urejen, kar se bo v doglednem času tudi zgodilo, bo športni klub »Ilirija« začel tudi v Ljubljani prirejati zanimive tekme. — Vsi prijatelji športa, ki bi radi postali člani športnega kluba »Ilirije«, naj prijavijo svoje naslove na naslov: »Športni klub Ilirija«, Ljubljana, Nova ulica 6.

**1 I. splošno društvo jugoslovanskih vpokojencev v Ljubljani** naznanja svojim članom, ki so služili pri državni železnici, da pridejo takoj po zamudno pokojnino. — Načelnik.

**1 Od deželne zadruga dimnikarjev na Kranjskem.** Z ozirom na notico z dne 9. jul. 1919 »Lastnovoljno povišanje pristojbine dimnikarjev v Jugoslaviji«, daje deželna zadruga dimnikarjev na Kranjskem sledeče pojasnilo: Na združenem sestanku dne 28. jun. t. l. se je z ozirom na neznosne draginjske razmere sklenilo zvišati tarifne cene za dimnikarska opravila s 1. julijem 1919 nastopno, in sicer: Za snaženje štedilnikov z jedno pečico in kotlom po 1 K 50 vin., z dvema pečicama in kotlom po 2 K 50 vin. V gostilnah, restavracijah, hotelih in drugih enakih zavodih za vsak štedilnik po 4 do 6 kron. Vsa pavšalirana dela se zvišajo za 50%. Dimnikarsko opravilo, ki se prične pred 6. uro jutraj, se zaračuna kot nočno delo, in sicer dvojno. Posebna naročila se tudi plačujejo dvojno. Dimnikar je bil tedaj popolnoma upravičen zahtevati za ometanje štedilnika z dvema pečicama in kotloma znesek 2 K. Radi nesramnega nadržanja prizadete stranke, kar je popolnoma zasebnega značaja, naj se blagovoli prizadeta stranka obrniti na dotičnega mojstra, ki bo od svojega pomočnika zahteval tozadevno opravičilo. — Načelnstvo.

**1 O čekovnem prometu.** Položnice se plačuje pri poštnih uradih. Ljubljanskemu

občinstvu pa je do sedaj še malo znano, da plačuje položnice lahko tudi pri blagajni čekovnega urada v Ljubljani (poslopje bivše nemške gimnazije v Beethovnovi ulici v bližini Kranjske hranilnice). Na glavni pošti, pa tudi na drugih ljubljanskih poštah je posebno predpoldne navadno pri blagajni velik naval. Občinstvo mora vedno del časa čakati, predno pride na vrsto. Poštni uradi so tudi v delavnikih od 12. do 15. ure zaprti. Ker ljubljansko občinstvo ne ve, da plačuje položnice lahko tudi pri blagajni čekovnega urada, pri tej blagajni ni navala in vsakdo pride takoj na vrsto. Razen tega ima pa tudi to dobro stran, da prejme lastnik računa, za katerega je bila plačana položnica, veliko preje računski izpisek v roko, ker se položnica takoj odda drugim oddelkom čekovnega urada, ki izvrši pripis vplačanega zneska. Blagajna čekovnega urada je odprta vsak delavnik neprenehoma od 9. do 15. ure in sprejema med tem časom vplačila na položnice.

## Po svetu.

**s Kostni žulj** dobé pogostoma poleti delavke na polju; naredi se rad pod palcem, na dlani ali na hrbtšču roke. Tak žulj prizadeva grozne bolečine. Večkrat pritisne prisad in nastane nevarnost, da se zastrupi kri. Tu je treba kopati roko že pri prvem znaku bolečin v vročem senenem zdrobu, treba je držati roko po cele ure v taki kopeli in obiti tudi naročje do laktu z vročim ovitkom senenega droba. Če zateka roka, če ne minejo bolečine, je treba takoj iti k zdravniku. Ako je do zdravnika daleč, ovij za po poti roko s teštom iz petih žlic ržene moke, dveh žlic olja, žlico mleka, žlico žganja, žlico medu in malo soli.

**s Velik gozdni požar.** V toulonski okolici na Francoskem je nastal strahovit požar v ondotnih gozdovih, ki ga večtrovno vreme bolj in bolj razširja. Kljub pomoči prebivalstva in ondotnih vojakov požara niso mogli omejiti, da se je razširil vedno bolj, med tem ko je notranji del gozda izgorel že popolnoma.

**s Hotel, ki je veljal štirideset milijonov.** Draga posebnost je novi Biltmore Hotel v Newyorku. Ta krasna stavba ima 26 nadstropij in je stala okroglo 40 milijonov kron. Stoji popolnoma prosto, da je dostop mogoč z vseh cest. V vse prostore in tudi kuhinje se dovaja svetloba in zrak od zunaj. Kuhinje se ne nahajajo pod zemljo, kakor drugod, temveč nad jedilnicami. V 22. nadstropju je plesna dvorana, v kateri lahko stoji 600 oseb. Grajena je v slogu Ludovika XIV., barvana je z višnjevo-rumeno barvo. Dvorano lahko izpremene v vrt na krovu. S spalnicami za tisoč oseb so združeni tudi prostori za kopanje. V podzemlju se nahaja turška kopel in bazin za plavanje. Vsa voda je precejena.

**s Alkohol in kolera.** Slavni zdravnik dr. Frick v Curihi pravi: Tisočera izkušnja nas uči, da so alkoholiki malodane za vse bolezni bolj dovzetni kakor abstinenti. Znano je, da so vsi alkoholiki najbolj dovzetni za pljučno vnetje, ki je zelo nevarno. Skoro ravno isto razmerje je med alkoholiki in nalezljivimi boleznimi, torej tudi pri koleri, čeprav občinstvo misli, da se z obilnim uživanjem opojnih

pijač te ozdravil ubrani, kar je pa seve popolnoma naravno. V mestu Madras v Indiji jih je umrlo od 1000 oseb za kolero l. 1848.—49.: med abstinenti 11:10 odstotkov, med zmerniki 23:15 odstotkov, med alkoholiki 44:58 odstotkov. — Dr. Norman Knor poroča, da je po njegovih izkušnjah že pri 181 prebivalcih alkoholikov zbeel eden na kolero, dočim med abstinenti komaj pri 2000 osebah eden. Profesor Adams v Glasgovi je imel pri abstinentih, ki so zboleli na kolero, 19:2 odstotka, pri alkoholikih pa 91:2 odstotka smrtnih slučajev. — Torej je imel popolnoma prav tisti zdravnik, ki je rekel, da bi napisal na vsako šnopsarno in gostilno, če bi mogel, z velikimi črkami: »Tu se prodaja kolera.«

**Ž Največja ljubezen.** K nekemu modrijanu so prišle tri vdove. Dve izmed njih ste bili silno razburjeni, a samo zadnja je imela mirno obličje. Prvi dve ste hoteli slišati, čije ljubezen je bila večja — tretja ji je samo spremila. Prva izmed njih pravi: »Brezmejno sem ljubila svojega moža in brezmejno sem bila ljubosumna. Zapretila sem mu, da bi se usmrtila, če bi me varal. In res, on me je varal in jaz sem skočila iz zvonika, da bi se ubila. Pa ozdravela sem in ostala pohabljen. Smrt mi je bila sladka proti moževi nezvestobi.« Modrijan ji je rekel: »S svojo ljubosumnostjo si mučila svojega moža in ženska ljubosumnost mori možovo ljubezen. Skok iz zvonika je bilo golo maščevanje, zakaj ti si hotela vest svojega moža obtežiti z vednimi očitki. To ni bila ljubezen.« — Druga je pripovedovala: »Moj mož je ljubil drugo in mene je pustil. Z bolešjo sem to prenašala, ali nisem se hotela ločiti od njega, da bi ona druga ne mogla postati njegova žena. Prišel ni več k meni, a na smrtni postelji mi je dal sporočiti, da bi mu odpustila, kar sem tudi storila.« Modrijan je odgovoril: »Bolniku na smrtni postelji odpustiti ni nobena zasluga. Razporečiti se nisi

dala, da bi ga ona druga ne imela, ko ni mogel biti več tvoj. Tudi to ni bila ljubezen.« — »No, kaj pa ti?« se je obrnil k tretji. »Bila sem srečna, da mi je bil mož nezvest,« je pripovedovala povsem mirno. »Vedela sem za njegovo nezvestobo, ali delala sem se, kakor bi ničesar ne videla in ko ga je ljubezen utrudila, se je povrnil k meni in me je imel najraje.« Tedaj je modrijan povzel in rekel: »To je bila največja ljubezen.«

**s Novi Jeruzalem.** Angleži so nastavili v Jeruzalemu novega guvernerja, za čigar vlade se smejo izvršiti v svetem mestu velike izpremembe. Star Jeruzalem mora ostati kakršen je, ali poleg starega svetega mesta se ima zgraditi novi Jeruzalem z mnogimi ulicami, javnimi trgi in parki. Vse mesto ima biti razdeljeno na štiri okraje. V najbolj notranjem bo stari Jeruzalem skoraj nedotaknjen. V drugem okraju bo vrt gethezemani, gora Sion ter grobovi sionske doline. V tretjem okraju bo Oljska gora ter Gora pohujšanja. Tam bo mogoče zidati, a samo s posebnim dovoljenjem. V četrtem okraju bo novo mesto, ki bo vseskozi moderno in jako obsežno.

**s Igralec, ki je prav poceni živel.** Angleški gledališki ravnatelj je prišel v blaznico na obisk. Pod drevesom na vrtu je opazil človeka, ki je venomer vpil: »Biti ali ne biti!« »Zlasti zanimiv slučaj,« je opozoril nadzornik gosta. »Našli smo reveža na cesti: cele dni ponavlja isto: »Biti ali ne biti!« Sicer je tih, miren človek, ali njegov slučaj je breznadejen.« Nadzornik je šel dalje, gost si je še ogle dal bolnika. E, kako je podoben nekemu bivšemu članu moje družbe. »Povejte mi« — se je obrnil k možu z vprašanjem: »Kaj niste Vi igralec Bovče?« Na licu odgovorjenega se je pojavilo preplašenje. »Za Boga — je prestrašeni šepetal — ne izdajte me. Tukaj imam brezplačno hrano in stanovanje skoz celo leto.«

## Ubežnik.

Povest.

Špansko spisal Ferman Caballero. Prevel Al. P.

(Konec.)

Naši čitatelji se gotovo še spominjajo vsebine tega pisma. A general Leopoldo Ardaz se ga ni več spominjal, kajti od takrat, kar ga je pisal, je preteklo osemnajst let.

A to nehvaležno in razžaljivo pismo ni moglo zbuditi njihovega smeha, kajti oba sta bila predobrega srca, preveč nežno čuteča, obzirna in omikana.

»Kako brez misli sem delal takrat!« je zašepetal general dami; »to pismo je bilo namenjeno Ramonu Ortizu — jaz pa sem napisal nanj Don José-jev naslov... in ti ljudje so si mislili, da sem ga pisal zato, da bi jih rešil vseh neprijetnosti!...«

Ko sta obrnila papir, sta k sreči našli na odstavku o Margariti, in razpoloženje je naenkrat zopet postalo veselo.

»S seboj je imela tisti noznosni privešek — je brala mlada žena in se glasno smejala — ljubega otročička Margarito, to nadležno, jezično radovednost!... Kako vzgaja mati tega otroka! Strašno!« je nadaljevala. »O, da bi mogel raztopiti kdo ta biser v kisu, kot je nekda napravila z nekim drugim lepa Kleopatra.«

»Nesreča je hotela, da se je zgodilo ravno narobe,« je rekla, še vedno smejač se, »biser je zavdal kisu.«

»In ni pri tem trpel nobene škode,« je odgovoril general.

»Moje skrivališče je že znano,« je nadaljevala mlada žena, »in zato moram bežati. Otrok Margarita, ta skraka iz Habane, to žlobudralo me je izdalo.«

»Ali vidite, milostljivi gospod!« je rekla Doña Escolastica, »ta zlobna stvarca vas je...«

»Ta zlobna stvarca,« je rekla dama in se ynovič pričela smejati, »je storila mnogo slabega — in vsakokrat je bil vaš takratni gost njega žrtev.«

»Ni mogoče!« je rekla Doña Escolastica, »Ubožec!... O Bog, kako zlobno srce je moralo imeti to slabo dekletce! Kaj pa je še napravila?«

»Kmalu nato se je moral vsled nje dvobojevati z nekim Francozom.«

»Sveti Bog Izraelcevi!« sta vskliknili dobri dušici.

»In čez nekaj dni je vse to izdala, in vaš gost je moral zopet bežati.«

»Oh, tak otrok! To je strašno!«

»In najhujše pride sedaj; čez nekaj let je prišel vaš milostljivi gospod v Habano, in tedaj ga je vpregla v zakonski jarem; z eno besedo, jaz, njegova žena in vaša pokorna služabnica, sem ničvredni otrok Margarita.«

»Gospod moj Bog! Gospod moj Bog! In kako se je moglo vse to zgoditi?« sta presenečeno izpraševali ženski.

»Vaš neumni gost,« je odgovorila Margarita, »se je dvanajst let bojeval na bojišču in se vspenjal od časti do časti. Potem so ga poslali v Habano, kjer je zopet našel svojo vsakdanjo nasprotnico, ničvrednega otroka Margarito, ki se je bila pa popolnoma izpametovala, da ni bilo ravno težko z njo občeati — vsi

njen nasprotnik je naenkrat pričel drugače misliti o njej.«

Začudenje dobrih stark, ki je bilo vedno večje je doseglo svoj vrhunec, ko je prišlo nekaj strežajev z najboljšimi jedili.

Margarita jim je hitela nasproti, od stranila pokrov od sklode, napolnila krožnike z juho in ga prinesla bolnici; a tu ni hotela sprejeti ničesar in je ostala zatopljena v globoke misli.

»Vzemite vendar, vzemite,« ji je rekla Margarita, »to zdravilo vam je predpisal zdravnik.«

»Zakaj se branite, Doña Liberata?« jo je vprašal general. »Zakaj se branite jedi, ki vam gotovo ugaja in ki vas bo zopet pokrepčala?«

»Milostljivi gospod,« je odgovorila stara žena, »ali še vedno dvomite o uspešnosti priprošnje mojega svetnika pri božjem prestolu — ali vas ni ravno danes pripeljal k nam iz Habane?«

»Ne, nič več ne dvomim, Doña Liberata,« je odgovoril general. »Jaz sem Španec, kristjan in katoličan; trdno verujem v vsestranski blagoslov, ki ga daje vera, ona vera, ki nas veže z Bogom in našimi bližnjiki. Če je ta vera v neoskrunjenih srcih, v preprostih dušah krepkejša, bolj slepo vdana, glasnejša in zaupljivejša kot moja, je ne bom preklinjal ali pa se norčeval iz nje — ne, čislam jo in občudujem. In da mi ne bo treba zavidati vas, se bom potrudil, pridobiti si jo tudi sam, ne s hladno pametjo — kajti vera ni uspeh lenega, omejenega človeškega razuma, ampak moči volje, te silne hčere duše.«

Ko so dobre ženske to slišale, so sklenile roke, in svetle solze so se počasi potočile čez njihova lica.

»Kdor išče Boga, ga najde!« je rekla Doña Liberata.

»Oh, če bi bil moj Pepe to slišal!« je vzdihnila Doña Escolastica.

»Torej... vam ni ničesar zapustil?« je vprašal general.

»Ničesar!« je odgovorila Doña Escolastica; »s smrtjo mojega Pepeta je prenehala tudi dosmrtna renta.«

»In moje oči so že tako oslabele, da komaj, komaj še šivam,« je pristavila Doña Liberata, ki se je s krepko hrano nanovo pokrepčala in poživila.

»No, dosmrtna renta, ki je umrla z Don José-jem, naj zopet vstane z Leopoldom,« je rekel Leopoldo.

»Ti poskrbiš za Doño Liberato, ki si jo tako prestrašil, ko si prišel k njej skozi okno; ničvredni otrok Margarita pa bo skrbel za Doño Escolastico.«

»Milostljiva gospa,« je vskliknila Doña Escolastica, »ena peseta zadostuje za oboje! Potem nam ne bo nikdar ničesar več manjkalo!«

»Ne, nobeni ne sme manjkati peseta,« je odgovoril general; in smehljajoč se, je pristavil: »Sveti Cajetan se mi je prikazal in mi je naročil, naj poskrbim, da se tako zgodi.«